

НАВЧАННЯ АУДІЮВАННЯ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ

Сєдойкіна Тетяна Миколаївна

Навчально-науковий інститут міжнародної освіти

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»

Аудіювання – перший крок до мовленнєвого спілкування і обов’язково є складовою будь-якої сучасної методики викладання іноземної мови. Цей вид мовленнєвої діяльності дозволяє оволодіти звуковою частиною мови, що вивчається, його фонемною складовою та інтонацією. Через аудіювання відбувається активне засвоєння лексичного складу та його граматичної структури. В результаті постійного тренування такого виду мовленнєвої діяльності у студентів розвивається логічне мислення.

І.М. Кочан трактує аудіювання як один із видів мовленнєвої діяльності, під час якого людина одночасно сприймає усне мовлення й аналізує його (сміслова обробка інформації), концентруючи на ньому свою увагу. [3, с. 65–66]. Використання аудіювання як засобу навчання стимулює навчальну і комунікативну діяльність студентів, забезпечує управління процесом навчання, створює сприятливі умови для оволодіння іноземною мовою.

Студент опановує послідовно рівні аудіювання іноземною мовою: розпізнавання фонем, упізнавання слів, розуміння окремих речень, розуміння предметних відношень (структури тексту). Ці навички у процесі навчання перетворюються у вміння аудіювати. [4, с. 45-46].

Сприйняття іноземної мови на слух є складним процесом. Основними лексичними труднощами є значна кількість незнайомої лексики, багатозначні слова, скорочення, вживання довгих речень, вставних конструкцій і вставних слів. Все вищезначене слід враховувати під час аудіювання на уроках української мови як іноземної.

Тексти для аудіювання повинні відповідати матеріалу, що вивчається і бути простішими, ніж тексти, що пропонуються для читання. Підбір матеріалу

для аудіювання повинен враховувати вік й інтереси студентів. Найбільш ефективними засобами створення мотивації до вивчення іноземної мови є тексти, які відображають інтереси студентів.

Важливо підбирати невеликі за розміром та легкі для розуміння тексти для аудіювання, які не містять великої кількості незнайомої лексики. Такі тексти не будуть спонукати студентів до максимальної концентрації уваги.

Розвиток мовної здогадки і сприяння розширенню пам'яті забезпечується вправами, які виконуються під час аудіювання. Ціль усіх тренувальних вправ – зняти труднощі смислового сприйняття тексту, мотивувати реагувати на зміст даного тексту, а не лише на його мову.

Перед аудіюванням слід запропонувати студентам вправи, що допоможуть їм передбачити зміст тексту, наприклад, за заголовком чи планом тексту, ключовими словами або словосполученнями.

Метою післятекстових вправ і завдань є використання прослуханого тексту у виконанні лексичних і граматичних вправ, розвиток мовленнєвої і письмової компетенцій, а також компетенції у читанні. За допомогою таких вправ виробляються навички говоріння, письма, читання.

Після аудіювання виконують вправи на перевірку розуміння прослуханого. Це завдання типу:

- дати короткі відповіді на питання «Так» чи «Ні»;
- дати розгорнуті відповіді на питання;
- знайти розбіжності між усним і друкованим текстом;
- запам'ятати імена, дати, назви, а потім відтворити їх в тій же послідовності;
- згрупувати слова за певним принципом або ознакою;
- дібрати означення до слів;
- скласти словосполучення;
- завершити фразу;

– вставити пропущені слова у текст.

Аудіювання неможливо засвоїти і покращити миттєво. Тільки постійні тренування забезпечують поступовий прогрес у вивченні української мови як іноземної. Володіння таким видом мовленнєвої діяльності дозволяє іноземному студенту зрозуміти почуте і правильно відповісти співрозмовнику.

Список використаних джерел:

1. Дегтярева К. Обучение аудированию при работе с диалогическими текстами / К. Дегтярева. Текст як об'єкт лінгвістичного дослідження і засіб навчання мови: зб. наукових доповідей: у 2 т. – Полтава: Освіта, 2007. – С. 308-313.
2. Васецкая Л.И. Концептуальная модель обучения профессиональной речи иностранных студентов нефилологического вуза / Л.И. Васецкая // Вісник Запорізького державного університету. Філологічні науки. – 2014. – №1. – С. 35-38.
3. Кочан І.М. Словник-довідник із методики викладання української мови / І.М. Кочан, Н.М. Захлюпана. – Львів, 2005. – 306 с.
4. Станкевич Н. Види мовленнєвої діяльності в аспекті лінгводидактики. Теорія і практика викладання української як іноземної. Вип. 2. Л.: Видав. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2007. – С. 40-47.

СУТЬ ТА МЕТА ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

Сергієнко Майя Станіславівна

Національна академія Національної гвардії України, м. Харків

На сьогодні в Україні триває процес переосмислення педагогічних концепцій з точки зору компетентнісного підходу. Сучасна система вищої освіти